

LISTY

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

LISTOPAD 02 ČÍSLO 9 ROČNÍK 10

Michal Žižka 2002

**10. mezinárodní vědecká konference v Ostravě 2002 (2) Ptáme se děkanů... (3)
Kytice pro pana profesora Demetze (4) Setkání s profesorem Matějčkem (5)
Rozhodně ne U KONCE S DECHEM (6) Nevracejme se k centralismu (7) Řeč těla (8)**

10. mezinárodní vědecká konference v Ostravě 2002

Mladá Ostravská univerzita dokázala za dobu své existence, že tempem rozvoje své vědecké i pedagogické činnosti nijak nezaostává za tradičními českými a slovenskými univerzitami. Svědectvím cíle aktivity členů její Filozofické fakulty je - mimo různé jiné ukazatele - i skutečnost, že se ve dnech 24. a 25. 9. 2002 konala už desátá, jubilejní konference s mezinárodní účastí, týkající se cizojazyčné komunikace ve sféře podnikání. Předcházející úspěšná setkání byla zahájena konferencí v roce 1993 s názvem „Russkij jazyk v sféře biznesa“, která měla na programu řešení teoretických otázek a praktického uplatnění ruštiny v obchodně-podnikatelských vztazích mezi ČR a Ruskem včetně založení bakalářského studia tohoto oboru. V průběhu desetiletí se z toho počátečního impulsu vyvinula na fakultě tradice, která z pořádajícího rusistického oddělení katedry slavistiky vytvořila uznávané centrum výzkumu teoretických i praktických otázek uplatnění cizího jazyka v obchodně-podnikatelské oblasti a ve sféře cestovního ruchu, - centrum, které nyní zahrnuje nejen oblast rusistiky a bohemistiky, ale zasahuje v posledních třech letech i do okruhu dalších světových jazyků - angličtiny a němčiny. Příspěvky účastníků každé z dosud pořádaných devíti konferencí vycházejí každoročně ve zvláštním sborníku, jehož název zní od r. 1999 *Lingua et communicatio in sphaera mercaturae. Bohemica, Britannica, Germanica, Rossica Ostraviensia*.

Iniciátorkou, duší a centrální organizující silou celé této činnosti je od počátku vedoucí rusistického oddělení katedry slavistiky FF OU doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc., s týmem svých spolupracovníků/nic a studentů/tek Filozofické fakulty. V rámci tohoto projektu, o němž jsme odbornou veřejnost v tomto časopisu již informovali (srov. např. OS / 2000. č. 2, s. 36 - 38), bylo s podporou několika grantů na rozvoj výzkumné a pedagogické činnosti vydáno dále několik monografií, slovníků, učebnic a řada statí z pera jak členů katedry - prof. dr. R. Zimka, DrSc. (bohužel zesnulého v r. 2000), doc. dr. K. Le-

pilové, CSc., doc. dr. M. Vavrečky, CSc., dr. B. Rudincové, CSc., dr. M. Hrdličky, CSc., dr. Z. Nedomové, Ph.D., tak ostatních členů týmu - dr. E. Demlové, Ph.D., BC. Chrise Hopkinsa a dalších.

Konference byla zahájena 24. 9. 2002 ve společenských prostorách hotelu Harmony Club za účasti brněnského konzula Ruské federace A. Budajeva, prorektora OU doc. RNDr. T. Siwka, CSc., a děkanky Filozofické fakulty OU doc. Z. Kalnické, CSc. (pod jejíž záštitou se konference konala). Po slavnostním zahájení, vystoupení hostů a úvodním referátu doc. Lepilové o dynamice cizojazyčné řečové komunikace ve sféře podnikání bylo jednání konference rozděleno do dvou sekcí - rusisticko-bohemistické a anglisticko-germanistické.

Podrobný hodnotící rozbor programové i teoretické složky dosavadních devíti ostravských konferencí byl obsahem shrnujícího retrospektivního referátu A. Brandnera (Brno). Referát T. Kozlovové (Moskva) přinesl účastníkům rusistické sekce zajímavé informace o sociálním rozvrstvení současné ruské společnosti, zejména o charakteristice společenské skupiny tzv. „nových Rusů“, z různých hledisek a odrazu této diferenciacce ve sféře řečové komunikace. Podobně byl zaměřen referát I. Čeňkové (Praha), která ukázala na příkladech, jak nová realita v komerčně-podnikatelských vztazích při postupující globalizaci nejen vyvolává různé modifikace a deformace slovní zásoby, ale jak zasahuje i do oblasti gramatiky, a jaké potíže tím vším způsobené nutno odstraňovat při tlumočnické činnosti. Na analogické problémy poukázala ve svém vystoupení také V. Makarová (Bratislava). - Dílčí speciální problematikou řečové komunikace se zabývaly i další referáty. Tak A. Charciarek (Katovice) se zamýšlel nad diferencemi v oficiálních formách oslovení v ruštině, polštině a češtině, M. Jankovičová (Bratislava) poukázala na různé varianty obrazného vyjadřování v komerční komunikaci a na obtíže spjaté s tím při překladu. J. Ottová (Banská Bystrica) uvedla řadu příkladů na diference v jazykovém ztvárnění různých vystoupení při společenských příležitostech (pozdravů, přípitků, blahopřání apod.). Souhrnnou charakteristiku vlastností, kterými by se měl vyznačovat veřejný projev, podala E. Demlová (Ostrava). Zprostředkování řečové kultury se věnovala E. Zelenická (Nitra). - Společný referát F. Witkowské-Lewické a B. Dereňové (Opole) byl věnován sociolingvistickým základům studijního programu komerční komunikace v Opolské univerzitě. - Problematika reklamy v konfrontačním pohledu rusko-českém byla obsahem dvou referátů: jazyková charakteristika reklamních textů zaujala B. Rudin-

KŘEST KNIHY DOGOVORILIS (DOC. KOZLOVA A DOC. VAVREČKA)

covou (Ostrava) a na specifičnost reklamy bankovních služeb zaměřila svou pozornost Z. Nedomová (Ostrava). - Syntaktické problematice byly věnovány čtyři referáty: M. Vavrečka (Ostrava) podal kvantitativní charakteristiku rozdílů mezi ruštinou a češtinou ve využití předložkových a bezpředložkových konstrukcí v komerčně orientovaném textu. Vlivem kontextu a komunikačního záměru mluvčího na výběr ekvivalentů při tlumočení se zabývala M. Csiriková (Praha). O syntaktické charakteristice napsů v současném komerčním periodickém tisku referovala L. Mrověcová (Karviná). Některé aspekty komunikativní syntaxe v textech komerčního charakteru probrala Z. Hosszúová (Bratislava). Na společné vlivy globalizačního procesu a s tím spjaté internacionalizace slovní zásoby i na jejich rozdílný odraz v různých tematických oblastech jazyka poukázal S. Žaža (Brno).

Účastníci anglicko-germanistické sekce se ve svých referátech i v diskusi věnovali převážně otázkám jazykové kultury při tlumočení a překládání. V sekci vystoupilo 12 hostů. Překlad jako pátý rozměr cizojazyčné komunikace zaujal Z. Gazdušovou a E. Gromovou (Nitra), překlad aspektuální informace J. Hejtmánkovou (Karviná), cizojazyčná komunikace v projektu prezentace banskobystrického regionu M. Harďošovou (Banská Bystrica), tlumočení jako samostatný aspekt cizojazyčné přípravy D. Muglovou (Nitra), idiomatická expresivita E. Malou, rozvíjení řečové kultury u budoucích diplomatů D. Breveníkovou (Bratislava), úloha aktivit při rozvíjení dovednosti mluvit J. Harťanskou a aktualizace ve stylistické analýze G. Miššikovou (Nitra), etické aspekty jazyka hodnot v podnikatelské sféře J. Orsulíkovou (Karviná), řečová kultura V. Kozákovou (Zlín), vzdělávání dospělých v angličtině J. Hausmannovou (Praha) a výuka v kurzu International Communication K. Heinzovou (Karviná).

Jednání obou sekcí s příspěvky odborně i společensky vysoké úrovně bylo provázeno bohatou diskusí. Srovnáváme-li obsah přednesených referátů s programovými zásadami,

ZAHÁJENÍ KONFERENCE (ZLEVA: DOC. T. KOZLOVA, CSc., KONZUL RF A. BUDAJEV, DĚKANKA FF DOC. Z. KALNICKÁ, CSc., DOC. K. LEPILOVÁ, CSc.)

kteří byly vytyčeny na předcházejících konferencích (srov. např. OS X, 2), je třeba konstatovat, že referáty i diskusní vystoupení účastníků se skutečně nesly v duchu těchto zásad - respektování psychologické stránky řečové komunikace v kontextu sociolingvistického a psycholingvistického a péče o odstranění konfliktů a jiných negativních jevů v komunikaci. Celá problematika není ovšem ještě zdaleka vyčerpána a bude třeba jí dále sledovat a řešit v prohlubující se součinnosti českých a zahraničních odborníků.

V rámci konference se druhý den konala prezentace knih nakladatelství Fraus Plzeň a křest připravované publikace doc. T. Kozlové a kolektivu Moskevské a Ostravské univerzity: *Dogovorilis. Obchodujeme - podnikáme - komunikujeme rusky*. Na konferenci navázal i ostravský kurz projektu MŠMT „Inovace pregraduální a postgraduální přípravy učitele ruského jazyka“, určený učitelům.

Z VÝSTAVY NAKLADATELSTVÍ FRAUS PLZEŇ
FOTO: JIŘINA VEČEŘOVÁ

Jako vždy v minulosti byl součástí i této konference přitažlivý kulturní program: tentokrát to byl pozoruhodný koncert posluchačů a absolventů pěveckého oddělení Janáčkovy konzervatoře a Institutu pro umělecká studia OU z pěvecké třídy doc. D. Míčkové. Obsahem koncertu byla interpretace písňové tvorby Leoše Janáčka, dále pak písní a árií A. Dvořáka, M. Glinky, S. Moniuszka,

G. Gershwin, J. Ježka aj., hebrejských, afrických, amerických a japonských písní a moravských lidových písní v úpravě F. Háby. Všechna vystoupení se setkala s vřelým přijetím u posluchačů. Velmi zajímavá byla také tradičně pořádaná exkurze, tentokrát do Klimkovic, kde si její účastníci prohlédli místní muzeum s památkami na J. Glazarovou a P. Bezruč a kde poté absolvovali prohlídku památného chrámu s poslechem varhanní hudby a návštěvu nového lázeňského komplexu.

Průběh konference, zvládnuté s profesionální manažerskou dokonalostí, znovu potvrdil, že zaměření ostravské rusistiky je svrchovaně potřebnou perspektivní oblastí pedagogické činnosti a cenným přínosem k lingvistickému výzkumu, zasluhujícím náležitého ocenění odborné veřejnosti i pochození odpovědných vysokoškolských orgánů.

PROF. PHDR. STANISLAV ŽAŽA, CSc.
MASARYKOVA UNIVERZITA BRNO

Ptáme se děkanů...

S jakými novinkami vstupuje vaše fakulta do nového akademického roku?

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
děkanka Filozofické fakulty OU

Zřejmě neodpovím přímo na otázku, která mi byla položena. Zdůrazním to, co považuji za podstatné pro nový akademický rok Filozofické fakulty Ostravské univerzity a co nepochybně ovlivní život jejích pedagogů i studentů. Jednou z nejzávažnějších skutečností je to, že Filozofická fakulta ještě nemá dokončen proces akreditací a reakreditací svých oborů, a to oborů filologických. Katedry a pedagogy, kteří zabezpečují bakalářské obory jazyků ve sféře podnikání, tak čeká proces dopracování studijních programů a jejich urychlené předložení Akreditační komisi MŠMT tak, aby fakulta mohla kontinuálně pokračovat v nabídce těchto oborů, o něž je mezi zájemci o vysokoškolské studium vždy velký zájem. A nejen to, jde o obory, které mají velký význam i pro moravskoslezský region, protože připravují absolventy, kteří díky svým jazykovým a dalším kompetencím mohou vstoupit do prostředí zahraničních firem. Filozofická fakulta souběžně pracuje na přípravě dalších studijních programů v rámci rozvojových a transformačních programů MŠMT; za všechny bych ráda uvedla bakalářský a navazující magisterský program zaměřený na ochranu průmyslových památek. Při přípravě a realizaci tohoto programu využije Filozofická fakulta spolupráci s Památkovým ústavem v Ostravě, který je pověřen garancí této oblasti památkové péče na celém území České republiky. Tato spolupráce zajistí optimální propojení teorie s praxí a - pokud bude program akreditován - přispěje k tomu, že jeho absolventi budou kvalifikovanou posilou nejen pro

záchranu průmyslových památek Ostravy a našeho kraje, ale i dalších oblastí České republiky.

Jedním ze závažných procesů, které budou spolurozhodovat o budoucnosti Filozofické fakulty, je příprava studijních opor pro e-learningovou formu výuky. Tento proces je pro humanitní obory náročný z mnoha důvodů: jedním z nich je odlišný charakter materiálu, se kterým se v procese výuky pracuje, a z toho vyplývající problém aplikace existujícího e-learningového programu. Je však třeba si uvědomit, že toto úskalí nemůže být překážkou, která by Filozofické fakultě zabránila pustit se do přípravy těchto materiálů, které jsou rozhodující nejen pro akreditaci kombinovaných forem studia, ale i pro možné využití v celoživotním vzdělávání.

V oblasti celoživotního vzdělávání nabídla Filozofická fakulta pro akademický rok 2002/2003 zatím jeden akreditovaný program, a to navazující magisterské studium Sociální práce s poradenským zaměřením. V zájmu rozšíření aktivit v této oblasti, tak důležitých pro fakultu, která má díky nejnižším koeficientům a z toho odvozeným „kreditostudentům“ (základ pro rozdělování rozpočtu v rámci Ostravské univerzity) největší finanční problémy, se vedení fakulty rozhodlo poskytnout této oblasti větší administrativní péči. Doufám, že také zapojení fakulty do programu PHARE 2000 bude impulsem k překonání bariér uzavřeného akademického prostoru a pomůže fakultě připravit se na odlišné vzdělávací prostředí budoucnosti.

Je tedy zřejmé, že akademický rok 2002/2003 bude pro Filozofickou fakultu

velmi náročný. K tomu ještě přistupuje fakt, že v tomto roce jsme přijali do 1. ročníku 431 nových studentů, což je počet, který přesahuje roky předcházející a který musíme zvládnout s menším počtem pedagogů.

V tomto roce nás také čeká příprava materiálů pro prodloužení akreditace tří doktorských programů, spojených s habilitačními a inauguračními právy.

Snad přece jen nějaká novinka: po několikaleté přípravě jsme právě v těchto dnech zveřejnili na webových stránkách FF OU Dlouhodobý záměr Filozofické fakulty Ostravské univerzity pro období 2002-2005 zároveň s jeho aktualizací na rok 2002 s výhledem do roku 2003. V tomto materiálu, který zatím Filozofické fakultě chyběl, je shrnuto to podstatné, na čem chce fakulta stavět, o čem chce usilovat, kde vidí své slabé a kde své silné stránky. Jeho příprava byla podnětem ke vzniku několika dalších „novinek“. Jednou z nich je interní směrnice o uzavírání pracovních smluv v návaznosti na dosažení kvalifikačních stupňů vědecko-pedagogických pracovníků fakulty. Jejím smyslem je podpořit kvalifikační růst pedagogů a zároveň vytvořit prostředí, jež bude transparentní pro všechny, kteří do něj vstupují nebo v něm působí. Jsem si vědoma toho, že směrnice neřeší mnohé další problémy, které jsou s kvalifikačními postupy spojeny, a to hlavně v oblastech, kde nemáme habilitační a inaugurační práva, a vím také, že zájem o vědeckou práci musí být „zabudován“ v lidech, kteří na fakultě působí. Přesto doufám, že směrnice přispěje k uvědomění si skutečnosti, že získání vědecko-pedagogické hodnosti není osobní záležitostí,

ale že s tímto „osobním“ rozhodnutím je spojen osud celé katedry či fakulty - jak ostatně ukázal i proces akreditace.

Filozofická fakulta se v tomto akademickém roce soustředí na další rozvoj už tradičně bohaté mezinárodní spolupráce, zejména rozšiřování studentských mobilit v rámci programu SOCRATES-Erasmus, ale také zapojení do náročnější multinationální spolupráce v rámci programů Leonardo a SOCRATES-Grundtvig. Tyto aktivity považují za přípravu pracovníků fakulty na vstup

České republiky do Evropské unie a jejího vzdělávacího prostoru, přípravu, která nám v budoucnu umožní stát se respektovanými členy společenství evropských univerzit. Další kroky, které považují za nevyhnutelné pro dosažení tohoto cíle, představují posílení odpovědnosti všech pracovníků fakulty za její chod a směřování a větší zapojení studentů do rozhodovacích procesů. V této souvislosti - a to je další „novinka“ - jsme umístili v přízemí budovy na Reální ulici na stěně s rozvrhy skříňku na připomínky, stížnosti a návrhy

studentů. Víím, že je to malý, ale přece jen krůček k pravidelnější a otevřenější vzájemné komunikaci mezi studenty a vedením Filozofické fakulty.

A poslední novinka: nově zařízená a multimediální technikou vybavená učebna E 24 a psychologická laboratoř na E 7.

(Děkani Pedagogické, Filozofické a Přírodovědecké fakulty otázku zodpověděli v minulém čísle Listů OU.)

- JV -

Kytice pro pana profesora Demetze

Pan Peter Demetz, emeritní profesor prestižní americké Univerzity Yale v New Havenu, jedna z nejvýraznějších osobností světové germanistiky a literární komparatistiky, se narodil před 80 lety, dne 21. října 1922 v Praze v rodině divadelního režiséra Hanse Demetze. Za války byl totálně nasazen a posléze uvězněn v koncentračním táboře. Po válce studoval nejprve na Univerzitě Karlově, od roku 1949, kdy odešel do emigrace, na univerzitách v Curychu, Londýně, na Kolumbijské univerzitě a Univerzitě Yale. Tam v roce 1956 obhájil doktorskou práci ze srovnávacích dějin literatury, tam byl také v roce 1962 jmenován řádným profesorem německé literatury. V letech 1963-1979 působil na Univerzitě Yale ve funkci vedoucího katedry germanistiky a srovnávacích literatur. Německou a srovnávací literaturu přednášel i na jiných univerzitách - amerických (Cornell, Princeton) i evropských (St. Galen, Vídeň). Po listopadu 1989, v roce 1992, přijal pozvání do Ostravy a stal se hostujícím profesorem Filozofické fakulty Ostravské univerzity, která mu v roce 2000 udělila akademický titul doctor honoris causa. Od roku 1992, tedy plných deset let, přijíždí pan profesor každoročně do Ostravy a vede semináře z německé literatury. Vždy předem stanoví podmínky vstupu studentů do svého semináře.

Pan profesor je členem Americké akademie umění a věd v Cambridge (1981), členem PEN Klubů SRN, Rakouska a USA, prezidentem Americké asociace moderních jazyků (1981), nositelem Zlaté medaile J. W. Goetha (1971), Řádu Kříže nejvyšších zásluh SRN (1984), laureátem Geny J. H. Mercka (1994), porotcem mezinárodní Ceny Franze Kafky, dopisujícím členem Institutu germánských studií na Londýnské univerzitě

(1994) etc. Dne 28. října roku 2000 mu prezident České republiky Václav Havel udělil na Pražském hradě medaili Za zásluhy a ocenil tak jeho mimořádnou vědeckou a pedagogickou činnost.

Dílo profesora Demetze je rozsáhlé. Je autorem celé řady významných studií a knižních publikací, z nichž budu jmenovat alespoň tři, které byly přeloženy do češtiny a vyšly v České republice po roce 1989:

René. Pražská léta Rainera Marii Rilka. Vydalo nakladatelství AULA, Praha 1998.

Praha černá a zlatá. Výjevy ze života jednoho evropského města. Vydalo nakladatelství Prostor, Praha 1998.

České slunce a moravský měsíc. Eseje a vzpomínky. Vydala FF OU/Tilia v roce 1997.

Na záložku této knihy, jež byla vydána Filozofickou fakultou OU, napsal její redaktor dr. Lubomír Petr: „Být studentem germanistiky v Ostravě, chodil bych do seminářů profesora Demetze s žízňovou potřebou zachytit, zaznamenat ve své paměti ne ani tak, CO profesor Demetz sděluje (jeho sebeironická skepse k interpretacím literárního díla je jakýmsi nabádavým leitmotivem všech jeho esejů), nýbrž to, JAK ke svým výkladům literárního díla dospívá.“

Hodně, hodně zdraví, pane profesore! A protože si myslím, že víím, co Vám udělá skutečnou radost, tak tedy Vám ještě z celého srdce přeji - za sebe i za všechnu tu početnou obec kolegů a studentů, kteří Vás mají rádi - hodně nerušeného klidu a pohody k přemýšlení a psaní!

Doc. PhDr. Eva Mrhačová

Ostravskou univerzitu navštívil mexický velvyslanec

F. SALAS (VLEVO) A PROF. BARTOŠ

Dne 23. října navštívil Ostravskou univerzitu pan Federico Salas, velvyslanec Mexika v ČR, v doprovodu vedoucího

obchodní sekce velvyslanectví pana Luise Felipe Torrese. Jednání u rektora doc. ing. Petra Pánka, CSc., se zúčastnili i zástupci Filozofické fakulty OU. Ambasador informoval o snahách velvyslanectví rozšířit své kulturní aktivity mimo Prahu. Rovněž bylo jednáno o možnostech vzájemné výměny pedagogů a studentů.

V tentýž den odpoledne se uskutečnila ve zcela zaplněné učebně Přírodovědecké fakulty přednáška a následně pak beseda studentů a pedagogů univerzity s panem Fede-

ricem Salasem o včleňování Mexika do mezinárodních a evropských ekonomických, politických a jiných struktur.

- JV -

FOTO: JIŘINA VEČEŘOVÁ

Setkání s profesorem Matějčkem

Po několika letech přijel opět do Ostravy pan profesor Zdeněk Matějček.

Byla jsem po dva dny v jeho bezprostřední blízkosti a měla jsem tak možnost si s ním povídat a ptát se. Pan profesor (a opravdu se nedá nepoužít to slovo pan, poněvadž pan profesor je skutečně pan s velkým P) byl jako vždy sdílný, usměvavý a skromný. Například nežádal nic k proplacení, ani cestovné, s úsměvem konstatoval, že si s ním vůbec nemám dělat žádné starosti, a finanční odměnu za přednášky přijal skutečně až po mé naléhavé prosbě... Kromě místa ke spaní v podstatě nechtěl a nevyžadoval vůbec nic. Za péči o svou osobu mi navíc při loučení zcela upřímně a od srdce poděkoval.

Přednášky (vy, kteří jste se jich zúčastnili, sami víte) byly tak zajímavé, že neodradily ani mého dvanáctiletého syna, který si odpolední přednášku na učebně E 24 vyposlechl s nelíčeným zájmem a obdivem až do konce. Vadili mu však, tedy mému synovi, někteří studenti, kteří během přednášky odcházeli. „Mami, to jsou budoucí učitelé tak neslušní? A hloupí?“

Neuměla jsem odpovědět. Snad jen, že asi měli přednášky někde jinde, že odejít museli, aby měli splněnou účast. I tak příliš nechápal a zdálo se mu to trapné. Nedivme se, je to přece jen ještě dítě a o životě toho ještě příliš moc neví.

Pan profesor Matějček oslavil letos v létě úctyhodných 80 let. I přes tento svůj vysoký věk byl ochoten přicestovat a podělit se tak nejen o své vědomosti a zkušenosti, ale také o „sebe samého“. O vyrovnanost, která z něj vyzáhuje, o upřímnou čistotu myšlení, o svůj klid a pohodu. Marně byste v jeho projevech hledali sebemenší stopu nadřazenosti, namyšlenosti či arogance. Působí na ostatní především svým upřímným a vřelým přístupem ke všem, s nimiž se setkává. I v hotelu, ve kterém byl ubytován, byli zaměstnanci ze setkání s panem profesorem prostě nadšeni. Především proto má neustále nejen studentům a odborníkům, ale také všem ostatním lidem co říci.

Setkání s panem profesorem mne znovu utvrzuje v myšlence, že skutečný odborník, skutečná osobnost, která je přínosem pro ostatní (nejen pro svou vlastní peněženku), se vyznačuje především svou otevřeností k ostatním a svou ochotou vyslechnout druhé a pomoci tam, kde pomoci může. A že člověk, který může být i skvělý odborník ve svém oboru, s mnohými převratnými myšlenkami a objevy, nemusí nakonec znamenat vůbec nic, pokud není osobností, jejíž podstatnou charakteristikou je lidskost a lidský přístup. Jen tato osobnost zanechává v ostatních nesmazatelné pozitivní stopy a je tak skutečným přínosem.

Pan profesor mezi tyto vzácné osobnosti bezesporu patří.

MIRIAM PROKEŠOVÁ

Radioterapeutická klinika FNŠP Ostrava má nový přístroj

Za přítomnosti ministryně zdravotnictví MUDr. Marie Součkové bylo ve čtvrtek 24. října 2002 slavnostně otevřeno moderní pracoviště Radioterapeutické kliniky Fakultní nemocnice Ostrava, které bylo vybaveno novým simulátorem.

Jedná se o přístroj nové generace, první tohoto typu v České republice. Moderní simulátor je schopen snímat trojrozměrný obraz těla pacienta technologií počítačového tomografu (CT). Díky této technice dojde ke zdokonalení léčby onkologicky nemocných pomocí záření. Zpřesnění léčby umožní zvýšení aplikovaných dávek při sníženém zatížení zdravých tkání zářením. „Ročně máme zhruba 110 000 ozařovacích výkonů. Pacientů, kteří přicházejí nově, je kolem 800, přicházejí však pacienti i opakovaně, takže denně na tomto přístroji uděláme 10-15 výkonů,“ upřesnil přednosta kliniky MUDr. Pavel Vodvářka.

Ředitel ing. Karel Pustelník přiblížil další náročný úkol, který stojí v nejbližší době před fakultní nemocnicí. „Připravujeme se na zrekonstruování detašovaného pracoviště Paskov pro onkologicky nemocné z Moravskoslezského kraje. Tato akce byla na podzim schválena vládou. Projekt musí ještě schválit Parlament ČR. Úpravou pracovišť, novým dispozičním řešením a přizpůsobením rozsahu zdravotnické péče (zejména ozařoven) vznikne moderní ústav schopný poskytovat jak kurativní, tak i paliativní léčbu, ale rovněž i léčbu

M. SOUČKOVÁ A K. PUSTELNÍK PŘI PŘESTŘÍŽENÍ PÁSKY

terminální. Bude vytvořeno potřebné soukromí a důstojné prostředí pro pacienty i jejich rodinné příslušníky. Kapacita lůžkové části bude 55 lůžek v jedno- až čtyřlůžkových pokojích a dále 11 lůžek v pokojích pro rodinné příslušníky. V Moravskoslezském kraji není žádné podobné zařízení, které by mohlo nabídnout péči a postarat se o onkologicky nemocné i za přítomnosti rodinných příslušníků,“ uvedl ing. Pustelník. Doba rekonstrukce včetně přípravy je plánována na dva roky.

JIŘINA VEČEŘOVÁ

FOTO: MARIE PSOTKOVÁ

Ze zasedání Kolegia rektora

V pondělí 4. listopadu 2002 zasedalo Kolegium rektora, které mimo jiné projednalo:

- materiály předložené ředitelem Centra informačních technologií týkající se problematiky informatizace, jako je elektronická podpora akreditace AKROS a její zavádění na fakultách a přechod na novou verzi bibliografické databáze PUBL;
- dále se kolegium zabývalo přípravou rozpočtu pro rok 2003 a doporučilo, jak postupovat při stanovení nákladů hlavních produktů OU;
- předmětem jednání byl rovněž další postup v záležitosti lékařské fakulty.

- PP -

Rozhodně ne U KONCE S DECHEM

V příšeří filmového sálu na Filozofické fakultě OU (místnost E 24) jsem si povídala s Mgr. Jaroslavem Davidem, hlavním organizátorem a duší filmového klubu „Slunečnice se diví“. Klub na konci letošního zimního semestru již oslaví rok své existence.

Moje první otázka směřovala k tomu, kdy a kde vznikla myšlenka filmového klubu.

JD: Shodou okolností to bylo v kavárně, kde jsme si s přítelkyní povídali o filmu. Vzpomínal jsem na bezvadný „filmáč“ na olomoucké univerzitě, kde jsem studoval. Tehdy se zrodila, myslím, že to bylo na bázi presa s mlékem, myšlenka studentského filmového klubu.

A když jsme zjistili, že na půdě (vlastně v podkroví fakulty) je i datový projektor, bylo rozhodnuto.

Do letního semestru 2002 jsme vstoupili s programem, který připomínal pouliční směšku. Ale překvapil nás zájem studentů. Hlavně z filozofické a přírodovědecké fakulty. A tak jsme se rozhodli pokračovat.

B: Nemůžu se nezeptat na název. Proč se diví zrovna Slunečnice?

JD: Samozřejmě, název je důležitý. Ale jak ho vymyslet? A tak jsme vypsali anketu, které se zúčastnilo asi dvacet diváků, a z jejich nápadů jsme vybrali právě ten „Slunečnice se diví“. Líbil se nám hravostí a špetkou surrealismu.

B: Stále říkáš „my, náš“. Takže kdo se skrývá ve stínu Slunečnice?

JD: Slunečnice má spoustu dobrých duší. Chci poděkovat vedení fakulty, které nám vyšlo vstříc. Když si vzpomenu na jarní projekce s reproduktorky od počítače, tak máme co srovnávat. V zimním semestru už máme k dispozici opravdu dobře vybavený sál.

Ale kdybych měl zmínit ty, co první semestr doslova táhli, pomáhali nosit video a projektor, starali se o program, tak v první řadě David Hanzelka a Aleš Roll. A k nim přibývají další a další. Myslím si, že máme už nejen stále diváky, ale i ty, co si takzvaně chtějí udělat svůj film.

B: Konečně se dostáváme k programu. Sám jsi říkal, že první ročník byl tak trochu pele-mele. Ale letos jsem si všimla cyklu ruských filmů a filmů s tematikou transsexuálů.

„Určitě nechceme hrát jen pro malou skupinku tzv. intelektuálů. Samozřejmě, každému se líbí něco jiného. Ale o tom by měl být filmový klub především.“

JD: Z toho ruského cyklu jsme měli trošku obavu. Představte si dnešního člověka, odkojeného klipovou kulturou, jak se dívá na černobílou tříhodinovou Eizenštejnovu ságu o Ivanu Hrozném. Nicméně teď už si to dovedu představit. Zás tak hrozné to nebylo. Naši diváci přišli i na Alexandra Něvského. A minulý semestr např. zvládli i film U konce s dechem, který také není příliš akční.

B: Chválíš vaše diváky. Takže skutečně nemáš ani nejmenší výtku?

JD: Opravdu ne. Při projekcích neustí pytlíky s bonbony a neodhazují papírky (směje se). Naše představa byla taková, že před každým filmem bude tak pětiminutové úvodní slovo. O filmu, režisérovi.

Prostě kontext nezbytný pro filmové setkání. U těch prvních filmů to ale vypadalo jako v židovské škole. Diváci si povídali a dávali najevo, že se chtějí bavit, ne poslouchat.

Letos se to hodně změnilo. Diváci vydrželi i minipřednášku Petra Kalety k Ivanu Hroznému.

B: Že by filmový klub tak silně přispěl ke kultivaci studentů?

JD: Spíše už nechodí ti, co přišli jen za zábavou.

B: Padlo tu několikrát slovo zábava. Je filmový klub zábava? Nebo je to intelektuální nuda?

JD: Nevím. To by ses spíše měla zeptat našich diváků. Určitě nechceme hrát jen pro malou skupinku tzv. intelektuálů. Samozřejmě, každému se líbí něco jiného. Ale o tom by měl být filmový klub především. Společně se sejdeme třeba na filmech Pedra Almodóvara nebo Stevena Spielberga, zatímco na italské neorealisty nebo ruskou avantgardu přijdou jen někteří.

B: Poslední otázka. Co chystáte na léto 2003?

JD: Dojde konečně na filmy Stanleje Kubricka, také na dokument Leni Riefenstahlové Triumf vůle a na francouzskou novou vlnu.

B: Nezbyvá než popřát Slunečnici, aby i nadále diváci byli na stejné vlně jako organizátoři filmového klubu.

S JAROSLAVEM DAVIDEM ROZMLOUVALA BIOGRAFA STŘÍBRNÁ

Filmový klub „SLUNEČNICE SE DIVÍ“

zve všechny, studenty, pedagogy, zaměstnance i lidi tzv. mimo univerzitu na pravidelné projekce.

KDY: vždy v úterý večer od 17.45 hodin

KDE: učebna E 24

JAK: zdarma

19. 11. JEFFREY

(Christopher Ashley, 90 min., GB/1995, čes. dabing)

Jeffreyho čeká těžká volba mezi předepsaným celibátem a přítelem nakaženým HIV. I smrtelně vážné dilema se dá řešit s humorem a nadhledem. Hrají Steven Weber, Michael T. Weiss, Patrick Stewart a Sigourney Weaver.

26. 11. beseda s MUDr. Hankou

Fifkovou z Prahy

TORCH SONG TRILOGY

(Paul Bogart, 114 min., USA/1988, čes. titulky)

Melodrama podle autobiografické hry Harveje Fiersteina. Příběh transvestitního umělce Arnolda hledajícího vztah, který by naplnil jeho život. Hrají Harvey Fierstein, Anne Bancroftová, Matthew Broderick.

3. 12. LONGTIME COMPANION

(Norman René, 94 min., USA/1990, čes. dabing)

Život je tak nádherná a nebezpečná hračka. New York - osmdesátá léta. Film oceněný Zlatým glóblem a řadou dalších cen vypráví o skupince přátel, kterým do života těžce zasáhne AIDS.

10. 12. ZNAVENÍ SLUNCEM

(Nikita Michalkov, 140 min., RUS/1993, čes. titulky)

Idylku spokojené rodiny naruší příjezd dávného přítele, nyní agenta tajné policie.

17. 12. VÁNOČNÍ PŘEKVAPENÍ ANEB TROCHA DOMÁCIHO CUKROVÍ (ČESKÝ FILM)

GAUDEAMUS 2002

Ve dnech 22. až 25. října 2002 proběhl v areálu brněnského výstaviště IX. ročník veletrhu pomaturitního vzdělávání GAUDEAMUS 2002.

Veletrh slavnostně zahájil ředitel odboru vysokých škol MŠMT ČR ing. Josef Beneš, CSc., a rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

Ostravská univerzita se na veletrhu představila hned první den v dopoledních hodinách třicetiminutovou přednáškou. Prorektorka PhDr. H. Srpová, proděkan PaedDr. I. Málková, PaedDr. P. Franiok, doc. D. Kričfalusi, doc. J. Šimíčková a ředitel Institutu pro umělecká studia prof. Bernatík seznámili 200 přítomných posluchačů se

FOTO: AUTORKA

studijními programy a obory, které mohou na univerzitě studovat.

O významu veletrhu svědčí již tradičně vysoká účast vystavovatelů. Letos do Brna přijelo 43 univerzit, vysokých škol a samostatných fakult, 12 vyšších odborných škol, 16 jiných vzdělávacích institucí a nadací, 3 zahraniční vystavovatelé (Slovensko, SRN a Kypr) a 140 fakult z České a Slovenské republiky.

Studenti, ředitelé, výchovní poradci a učitelé středních škol využívají nabízené možnosti podrobně se seznámit s nabídkou vysokoškolského studia a letošní GAUDEAMUS si v průběhu čtyř dnů prohlédlo 26 380 návštěvníků.

JIŘINA VEČEŘOVÁ

Múzická škola Ostrava - Mariánské Hory
a
Institut pro umělecká studia
Ostravské univerzity

pořádají

**BENEFIČNÍ KONCERT
K POMOCI POSTIŽENÝM ZÁPLAVAMI
„VODA VODĚNKA“**

Účinkují

posluchači hudebního oddělení
Múzické školy Ostrava
a posluchači z pěvecké třídy
doc. Drahomíry Míčkové

Úterý 19. listopadu 2002 v 16.30 hodin

Aula Ostravské univerzity
Českokobratrská 16, Ostrava 1

Výnos z koncertu bude předán do rukou
přítomného zástupce vybrané poškozené rodiny

Informace:

Lidová konzervatoř-Múzická škola Ostrava
Mariánské Hory, Nivnická 9
Tel./fax: 596 626 891
www.muzickaskola.cz

Nevracejme se k centralismu

V poslední době mne tu a tam přepadá děs z myšlenky, že na naši univerzitu se tiše a pomalu začíná vracet centralismus, kterého jsme se, jak jsem doufala, před 13 lety zbavili a navždy zřekli...

Vycházím z toho, že každá fakulta je ucelený strukturovaný systém, suverénní subjekt s vlastním životem, subjekt, který plně odpovídá za kvalitu poskytovaného vysokoškolského vzdělání, že problémy každé fakulty jsou jiné, individuální a že je nelze promíchat v jednom univerzitním pytli, protože tím bychom podali důkaz, že jsme se z univerzity stali jakousi VŠBS - Vysokou školou bez struktury.

Pan rektor v článku otištěném v Listech k zahájení akademického roku hovořil o studentském hodnocení výuky, které se provádí ve všech vyspělých zemích. Citují: „U nás bylo toto hodnocení využito zatím pouze na Přírodovědecké fakultě. Kolegium rektora doporučilo zavést hodnocení výuky studenty rovněž na zbývajících fakultách. V současné době se pracuje na jeho technickém a organizačním zajištění.“ Konec citátu. Mám ráda přesnost, a tak si dovoluji pana rektora poopravit: na Filozofické fakultě byl tento typ evaluace uveden v život v roce 1992, tedy hned v prvním roce po založení univerzity a fakulty, nebyl tedy proveden poprvé na Přírodovědecké fakultě. Opakovaně byl pak vedoucím kateder vedením FF doporučován (nikoli prikazován) i v dalších letech. Vedení FF tenkrát nepřevzalo žádnou složitou anketu z jiné vysoké školy, ale vytvořilo a nabídlo velmi jednoduchou anketu o 3 otázkách. Učitelé i studenti byl tento způsob přijat velmi dobře, jak mi jistě potvrdí vedoucí kateder FF z té doby. Každé fakultě vyhovuje něco jiného a já se velice přimlouvám za to, aby se na naší univerzitě všude, kde to jen jde, upustilo od jednotných směrnic a abychom se vrátili k respektování svébytnosti, osobitosti a individuality jejích částí tak, jak to bylo na samém začátku krátkých dějin naší univerzity a jak je tomu dodnes na tradičních univerzitách. Jak jsem zjistila, žádná ze tří tradičních

českých univerzit nepoužívá pro hodnocení výuky studenty anketu jednotnou pro celou univerzitu.

Fakulta se může rozvíjet a rozvinout jen ve svobodném prostředí respektované samostatnosti, respektované individuality, jinak je její existence zbytečná, přesněji řečeno nadbytečná. Myslím si, a se mnou celá řada mých kolegů, že ztráta identity a individuality na jedné straně a snaha vnutit humanitní fakultě „jinofakultní“ nebo unifikovaný rytmus života na straně druhé by bylo tím nejhorším, co by se jí mohlo stát.

Na závěr mi dovoluji, abych citovala slova bývalého ministra školství pana profesora Vopěnky ze stati Nekonečno je tu s námi, který varuje před každou unifikací, jež s sebou přináší stagnaci, konec vývoje, konec osobitosti, zpoždění. „Za minulého režimu sem ze Sovětského svazu přišla příšerná idea, že na všech školách od Vladivostoku až do Plzně se bude učit totéž, na základních, středních i vysokých. Důvod byl ten, aby, když se člověk přestěhuje, mohl hned druhý den jít do školy. Unifikovaný svět - zkrátka hrůza. Tenkrát jsme se tomu všichni příšerně smáli... A teď si představte, že nedávno přijel jeden můj známý z Bruselu a říkal mi, že Evropská unie to chce zavést taky. A důvod je zase ten, abyste, když přijedete do Paříže, mohl přijít do školy a o nic nepřišel. Ale pak je otázka, proč tam vůbec jezdit, když to bude všude stejné! Pak najednou může být svět strašně úzký a plný úzkosti. Mimochodem asi to nejcennější a skoro jediné, co můžeme Evropě přinést, je: upozorňovat, jak to, co přichází, je podobné tomu, co jsme předtím prožívali jako totalitu, nesvobodu. Smyslem a předností Evropy bylo, že se kultury navzájem ovlivňovaly, obohacovaly. To Evropu táhlo kupředu.“ Jsou to velmi moudrá, vzácná slova, vřele s nimi souhlasím a předkládám je k zamyšlení nejen nad unifikovanými učebními osnovami.

EVA MRHAČOVÁ

ŘEČ TĚLA

Úměrně se vzrůstající distancí technické civilizace a její kultury od přírody a tradičního způsobu života zapomínáme na přirozenou řeč těla. Tereza Šimonková, asistentka katedry výtvarné tvorby PdF OU, se ve svých obrazech snaží na tuto řeč upozornit.

Protagonistkami jejích obrazů jsou mladé ženy a dívky. Ty mají k tělu a jeho poselství od přírody blíže než muži. Zajímavé však je, že jako by tyto současné ženy Tereziných obrazů na přirozenou řeč těla zapoměly a musely si své tělesné projevy vysvětlovat pomocí racia. Jako by nestačilo jen vnímat a cítit. Jak by bylo třeba se učit to, co každé zvíře přirozeně „zná“.

Introspekce tělesná v obrazech Naivita a Těhotná pokračuje rozšířena o introspekci duševní v obrazech z diplomové práce nazvané Skryté v nás. Tyto obrazy s lehkou nostalgii hovoří o pocitech samoty a odcizení na příkladu mladé dívky. Hovoří o její cestě při hledání identity a osvojování si nových ženských rolí. Svou atmosférou připomenou tyto obrazy práce malířů expresionistů a symbo-

listů přelomu 19. a 20. století. Jako by onen secesní pocit úzkosti provázel i dnešní přelomovou dobu. V obrazech Terezy Šimonkové je však méně erotiky i pocitu zmaru. Obrazy jsou zato plné tajemné ženské empatie.

PŘÍBĚH - DÍVKA, 1998

Triptych nazvaný Znaky konce millenia opouští téma těla jen zdánlivě. Tělem je zde samotný iluzivní způsob zobrazování tak, jak ho rozvinula renesance. Obsahově je tímto tělem předmětně chápáné křesťanství, jmenovitě konec pašijového dějství. Autorka cítí nutnost obě tato těla dekonstruovat. Rozkládá slavný Boticelliho obraz Kládení do hrobu do formy jakési pixelizované barevné šachovnice. Pravý, prázdný obraz triptychu s nápisem Slova naznačuje možnost syntézy, která, zdá se, zatím není možná. Nezbyvá nám než citlivě reflektovat danou situaci, jakkoli je nepřehledná, a doufat, že se rozjasní.

Tereza Šimonková si je toho vědoma a možná právě její obrazy nám pomohou objevit řeči dávno ztracené, stejně tak jako zaslechnout řeči nové.

Tereza Šimonková si je toho vědoma a možná právě její obrazy nám pomohou objevit řeči dávno ztracené, stejně tak jako zaslechnout řeči nové.

AK. MALÍŘ DANIEL BALABÁN

0 softwarových licencích na Ostravské univerzitě

Výpočetní technika se stala neodmyslitelnou součástí našich životů, její nutnou součástí je softwarové (SW) vybavení. Ne všichni uživatelé výpočetní techniky si uvědomují hodnotu používaného SW. Proto několik poznámek a příkladů.

V případě SW vybavení nejde o jeho koupi, ale jen o získání licence na jeho používání. Ne každý uživatel si uvědomuje, že užívání SW se řídí pravidly, že existují licence, licenční smlouvy, multilicenční programy, různé ceny podle použitého nákupního modelu, způsobu užívání atd. Cena za SW je ve skutečnosti poplatkem za poskytnutou licenci, jednoznačně definující právo k používání SW produktu. Právo používat SW (licenci) neopravňuje bez svolení autora dále šířit, prodat nebo pronajmout. Obsah licenčního ujednání se liší v závislosti na druhu produktu a účelu používání. Některé licenční smlouvy (např. SW programu Microsoft Select) umožňují SW používat v kanceláři, doma nebo na přenosných počítačích, ale ne ke komerčním účelům. Platí, že používáním (instalací) SW dáváte nejavo souhlas s licenční smlouvou, přijímáte ji jako závazná ustanovení a budete se jimi řídit.

Vysoké školy v ČR mají uzavřeno se společností Microsoft multilicenční smlouvu Select pro školství. Tato multilicenční smlouva umožňuje zákazníkovi instalovat v každém okamžiku potřebný počet licencí. Podle přesně definovaných pravidel je pak tento počet nahlášen a vyúčtován. Tyto licence za univerzitu hradí Centrum informačních technologií (CIT) z rozpočtu Ostravské univerzity.

Několik příkladů:

Ceny z ceníku Microsoft Select, umístěné na <http://cit.osu.cz/index.php?rub=805>

Office XP Win32 Czech MVL	Each	\$50,-	1 583 Kč
Office XP Pro/FrontPage Win32 Czech MVL	Each	\$74,-	2 342 Kč
Office XP Pro Win32 Czech MVL	Each	\$59,-	1 867 Kč

Ceny jiných produktů:

Adobe Acrobat 4.0	1365 Kč
Corel 9	2573 Kč
Delphi 6	4750 Kč
Macromedia Dreamweaver 4	1929 Kč
NCSS 2001	7355 Kč

Zvýhodněný ceník Microsoft neobsahuje plně verze operačních systémů (Windows XP, Windows 2000, Windows 98 ...). To znamená, že pokud zákazník nakupuje nové PC, nemůže pro nákup operačních systémů použít tuto multilicenční smlouvu pro školství.

PC je třeba koupit vždy (pokud nepoužíváme některou verzi Linuxu) s operačním systémem OEM (Original Equipment Manufacture) firmy Microsoft.

Další informace o nákupu OEM získáte:

<http://www.microsoft.com/cze/licence/ZakladniInformace/Prevod.asp>

http://www.microsoft.com/cze/infolinka/faq/licence_oem.asp

Verze produktů označené zkratkou OEM jsou cenově výhodně prodávány výrobcí výpočetní techniky, je to jeden ze způsobů získání operačních systémů se slevou.

Užívání veškerého SW je na univerzitě řešeno Příkazem rektora č. 53 ze dne 23. 11. 2001.

Dovolujeme si Vás požádat, abyste co neobjektivněji posuzovali své potřeby. Uvědomovali si nákladnost každého produktu a univerzity tak pomohli snížit náklady.

Na druhou stranu chtějí pracovníci Centra informačních technologií poskytnout každému co nejlepší podmínky pro jeho práci včetně přístupu k nejnovějším verzím SW. To samozřejmě stojí nemalé prostředky. Pokud kdokoliv bude mít potřebu získat bližší informace o licencích, pracovníci CIT každému žadateli poskytnou konkrétní údaje.

VĚRA MORAVCOVÁ, CIT

Vysokoškolský pěvecký sbor ve Španělsku

Na základě úspěšného loňského turné v Mexiku obdržel letos Vysokoškolský pěvecký sbor Ostravské univerzity (VPS OU) se svými dirigenty - prof. Lumírem Pivovarským a Mgr. Janem Spisarem, Ph. D. - pozvání na dva nesoutěžní festivaly ve Španělsku. První z nich - XXI. Semana Coral Internacional de Álava - proběhl od 6. do 13. září v několika městech Baskicka a druhý - IV. Jornadas Internacionales Música Coral - na něj navazoval od 14. do 17. září.

Na festivalu se představilo několik vynikajících světových pěveckých sborů, mezi nimiž vynikl zejména filipínský sbor z Manily, který může být českému publiku známý ze svého vystoupení na olomouckých Svátčích písní. VPS OU se na obou festivalech prezentoval pestrým programem, složeným ze starších polyfonních skladeb (např. T. L. de Victoria), děl českých autorů (A. Dvořák, J. Ježek), lidových písní i kompozic soudobých skladatelů (např. Z. Lukáš).

Organizátoři obou festivalů situovali většinu koncertů do historicky zajímavých měst, takže účast na festivalech přinesla členům sboru nejen umělecky hodnotné, ale také turisticky atraktivní zážitky v městech Burgos, San Sebastian a dalších.

Kromě úspěchu na obou festivalech korunovaly tuto náročnou cestu Vysokoškolského pěveckého sboru OU nabídky na koncertní zájezdy do Brazílie a Koreje v některém z následujících let.

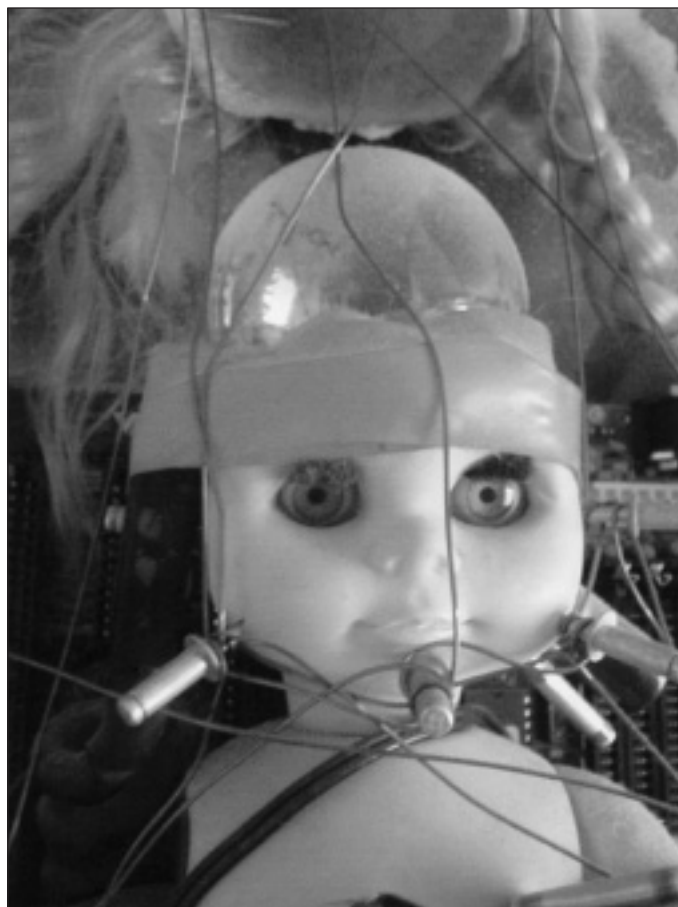
HANA ADÁMKOVÁ

Lidské stroje

Text k výstavě objektů Martina Ficka, studenta 2. ročníku oboru malba na katedře výtvarné tvorby PdF OU, v galerii U Bezručů

Nejenom muži víry, ale i filozofové a vědci mívali na svém pracovním stole vedle knih a pracovního náčiní lebeku. Znamenala memento mori a připomínala jim nejen konečnost času vlastního života, ale také nebezpečí zmaru - vanitas. Upozorňovala na negativní stránky, jakousi odvrácenou tvář vědy, kultury a náboženství. Dnes vedle počítačových monitorů najdeme různé legrační, přihlouplé fetiše, etnický dekorativní nebo eroticko-sentimentální, které jaksi zlidšňují odosobněné kyber prostředí. Všechny technologie slouží rozmnožení slasti a požitků. Výstražný apokalyptický proud se vytratil. Roztržka

přírody a kultury, kdysi nutná pro přežití a formování lidského rodu, dnes hrozí ekologickou katastrofou. Nezbyvá než na nebezpečí upozorňovat. Aby pocit odpovědnosti za život země, tvorů a člověka nebyl jen výrazem hrstky bláznů, anarchistů, ekologů a umělců, ale i širokých vrstev, kterým je to zatím dost jedno.

Objekty a asambláže Martina Ficka, ať už je si toho autor vědom, či nikoli, apokalyptický pocit vyjadřují. Některé na první pohled působí jen jako svůdné a zruďné morbidní hry. Ostatně hravost až obsedantní v procesu jejich vzniku jistě nescházela. Připomínají práce umělců Freak Culture poloviny sedmdesátých let, které kořeny v dadaismu, surrealismu a popartu. Čerpají z nalezených věcí konzumní kultury, nebo z věcí osobních, jakýchsi soukromých fetišů. Tradice takových objektů se u nás udržela a možná stále ještě funguje v prostředí undergroundu. Byla jakousi alternativou k etablovanému, úspěšnému, akademickému, státem a dnes médií a prestižními galeriemi oceňovanému umění. Pozoruhodný je silný osobní vztah tvůrce k těmto objektům. Leckdy se jedná o jeho osobní věci, nebo věci lidí jemu blízkých. Proto v sobě objekty nesou punc osobní naléhavosti. A nejlépe jim mohou rozumět, nebo je vychutnat zase jen lidé s autorem spřízněni. Takovéto objekty souvisí s přirozenou tvorbou přírodních národů, nebo různých svérázných lidových tvůrců žijících na periferii civilizace. Objekty mohou mít magické a kultovní významy. Martin Ficek o nich ví a s nimi pracuje. Panenka všelijak deformovaná, omalovaná, omotaná je metaforou člověka, někdy i dítěte, snad i ztraceného a ohroženého dětství. Člověka, který je v zajetí elektroniky a technologií. Člověka podobného hrdinovi filmu Matrix, který se pohybuje na hraně skutečnosti a virtuálního světa sítě, ze které hledá výstup. Příkladem může být objekt - hlava, jejíž vlasy autor vytvořil z počítačové klávesnice. Některé vystavené objekty jsou tvořeny sklenicemi, ve kterých jsou v různých tekutinách a obalech umístěna těla panenek. Tak jako anatomické preparáty. Tyto vitríny, které metaforizují dělohu, svými obsahy upozorňují na nebezpečí mutací. Na nebezpečí hybridů. Na narození něčeho zruďného, disfunkčního, degenerujícího lidský rod. Proto se u panenek objevují zpřeházené končetiny.

Svou výstavou nastavuje autor negativní zrcadlo slastem a zárukám umožněným novými technologiemi. Nedává žádný recept, jak situaci řešit. Sám s walkmanem na uších se z tohoto světa nevyděljuje. Nicméně je si vědom nebezpečí. Pro někoho mohou být jeho objekty jen zajímavou obskurní podívanou, kdo hledá víc, věřím, že najde.

DANIEL BALABÁN

Mezinárodní pěvecká soutěž duchovní hudby

Na přelomu měsíce září a října, resp. ve dvou týdnech od 20. září do 5. října, proběhla v italské metropoli Římě v několika fázích mezinárodní pěvecká soutěž duchovní hudby - Concorso vocale internazionale di Musica Sacra. Zajímavostí je, že soutěž neprobíhala na jednom místě, ale hned v několika nádherných římských katedrálách.

Tato prestižní interpretační soutěž letos proběhla již jako 3. ročník a přihlásili se na ni mladí pěvci nejen italské národnosti, ale i talenti z dalších nejméně 15 zemí.

Posledních dvou ročníků se jako jediná Češka zúčastnila a na vysokých příčkách umístila rodačka z Olomouce Anna Číhalová. V loňském roce skončila jako čtvrtá v pořadí a v letošním roce ve znásobené konkurenci zaujala již ohromnou druhou pozici.

Tato mladá nadějná mezzosopranistka vystudovala obor sólového zpěvu na tehdejší umělecko - pedagogické katedře fakulty Pedagogické (dnes Institut pro umělecká studia) na Ostravské univerzitě ve třídě doc. Drahomíry Míčkové.

Po absolutoriu v roce 2000 nastoupila do ostravského Národního divadla moravskoslezského jako členka operního sboru. Vedle svého sborového úvazku pod vedením dirigenta NDM a hlasového poradce Paola Gatta nastudovala a na pódii divadla ztvárnila několik sólových rolí, počínaje Irmou z Janáčkovy opery Počátek románu a Varvarou z Kátí Kabanové, Končakovnou z Borodinova Knížete Igora a nekonče rolí Rosiny ve velmi vyvedené inscenaci Rossiniho Lazebníka sevillského.

Letošní sezónu Anna Číhalová zahájila již coby sólistka opery NDM a v září přijala nabídku hostování v plzeňském Divadle J. K. Tyla ve Verdiho opeře Síla osudu v roli Preziosilly.

LADA SOUKUPOVÁ

Pozvánka na koncert

Páni profesori, vážené vedení Ostravské univerzity, studenti, všichni hudbymilovní přátelé,

co nejrdečněji Vás zveme na koncert ke Dni studentova, který ve spolupráci s uměleckou agenturou Presto pořádá Institut pro umělecká studia OU. Na koncertě vystoupí pedagogové IpUS - prof. R. Bernatík - klavír, doc. V. Kuzník - housle, doc. J. Hališka - violoncello, Mgr. J. Hanousek - violoncello, Mgr. D. Foltýn - hoboj, MgA. L. Cap - housle, Mgr. I. Vítková - housle, Mgr. I. Františák - klarinet a MgA. E. Novotná - klavír, jako hosté spoluúčinkují V. Bartošová z Janáčkovy filharmonie Ostrava - lesní roh a J. Niederle z Janáčkovy konzervatoře - housle. Uslyšíte díla českých mistrů - zazní Dumky (výběr) A. Dvořáka, houslová sonáta L. Janáčka, serenáda B. Martinů a kvintet Z. Fibicha.

Koncert se koná v pondělí 18. listopadu 2002 v 19.00 hod. v sále Janáčkovy konzervatoře Ostrava.

Těšíme se na setkání s Vámi.

ELIŠKA NOVOTNÁ

**VYDĚLÁVEJ NA ŠKOLU,
NE NA PRÁVNÍKA**

BEZKONKURENČNÍ CENA 450 USD
LEGÁLNÍ PRÁZDNINOVÉ PRÁCE V USA
do 15. listopadu za mimořádně výhodných podmínek

- bonus v hodnotě 10 USD na navrácení daní placených v USA
- GTS slevová karta v hodnotě 20 USD ZDARMA (slevy 15% na Greyhound, Amtrak a mnohem více)
- GTS travel voucher v hodnotě 500 Kč ZDARMA
- žádné registrační poplatky
- kvalitní pojištění po celou dobu pobytu, non-stop asistenční služba, možnost nalezení práce již před odletem, předodletová a popříletová přednáška, vyřízení viz

GTS international, Denisova 5, Ostrava 1, Tel: 596 115 324

informační centrum: 257 187 100
www.gtsint.cz

GTS international
Studuj a žij naplno. Jde to zároveň.

Z výstavy prací studentů

V době od 8. října do 8. listopadu 2002 uspořádala katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty OU v rámci projektu INTERNACIONAL VISEGRAD FUND - IVF výstavu prací studentů. Zúčastnili se jí posluchači Institutu sztuk Slezské univerzity

v Katovicích, pobočky v Cieszyně, katedry výtvarné tvorby Fakulty humanitních věd Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici a katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty OU.

- JV -

Imatrikulace na Institutu pro umělecká studia OU

Ve středu 23. října 2002 byli slavnostně uvedeni do akademické obce Ostravské univerzity studenti 1. ročníku Institutu pro umělecká studia.

Přejeme jim, aby se jejich očekávání vkládaná do studia naplnila a aby cesta za rozšířením znalostí byla lemována studijními úspěchy.

- JV -

FOTO: JIŘINA VEČEŘOVÁ

Vydané spisy, skripta a sborníky

Didaktik der Fremdsprache Deutsch. Einführung in die Fachdidaktik des Deutschen als Fremdsprache

Autorka: Pavla Zajícová.
Vydala: Filozofická fakulta Ostravské univerzity

Prodejní cena: 120 Kč
Počet stran: 176
Náklad: 200
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
Rozměr: 21 x 29 cm

ISBN 80-7042-605-5

Anotace:

Skriptum má umožnit studentům didaktiky němčiny jako cizího jazyka první orientaci v teoretických základech oboru i v aktuální odborné diskusi, prohlubující studium, dále přípravu, provedení, analýzu a reflexi vyučování včetně budování repertoáru vyučovacích postupů. Obsahem každé z 5 kapitol a 23 podkapitol je teoretický úvod do jednoho ze stěžejních oborových témat, soubor příslušných úkolů a základní seznam odborné literatury.

Jüdische Volkstimme 1919 - 1934 (Thematische und sprachliche Analyse)

Autorka: Miroslava Kyselá
Spis OU č. 142/2002-10-04

Prodejní cena: 100 Kč
Počet stran: 168
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná

ISBN 80-7042-621-7

Anotace:

Práce se v úvodu zabývá vývojem židovské minority na území Čech a Moravy, vývojem její kultury a hlavně publicistiky. Druhá kapitola nabízí obsahovou analýzu týdeníku „Jüdische Volkstimme“, který vycházel v Brně a patřil k nejstarším sionisticky orientovaným novinám ve střední Evropě. Obsahová analýza týdeníku se zabývá hlavně odlišnostmi jazyka německého a německo-židovského tisku. Němčina „Jüdische Volkstimme“ byla velmi kultivovaná, přesto však vykazovala jisté pravopisné a lexikální odlišnosti. Image týdeníku tvoří uplatnění rozdílných výrazových možností, žánrů a témat.

K práci je připojen seznam jmen významných židovských činitelů.

**Dny otevřených dveří fakult
Ostravské univerzity****Filozofická fakulta**

11. ledna 2003 (10.00, 11.00 hod.)

12. ledna 2003 (10.00, 11.00 hod.)

Pedagogická fakulta

7. ledna 2003

Přírodovědecká fakulta

6. prosince 2002

Zdravotně sociální fakulta

23. ledna 2003

Institut pro umělecká studia

8. ledna 2003 (10.00 - 15.00 hod.)

... a Bůh osiřel

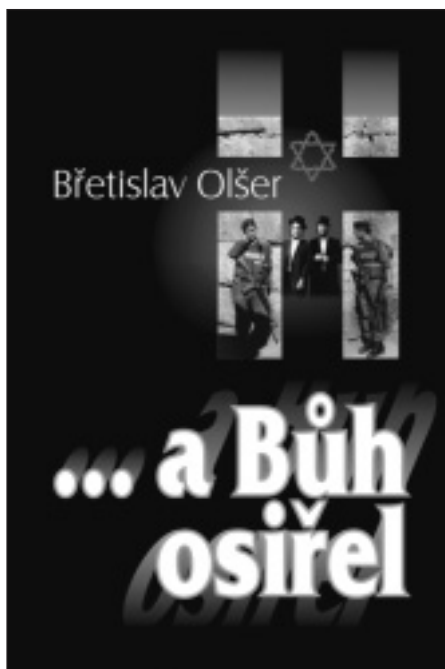
V těchto dnech vydalo nakladatelství Repronis knihu ... a Bůh osiřel autora Břetislava Olšera.

Ostravský publicista a fotoreportér (dvojnásobný držitel ceny E. E. Kische za významné dílo literatury faktu) podává objektivní svědectví o životě Židů v Palestině a Palestinců v Izraeli. Čtivou formou se pokouší zachytit vznik a příčiny patologické nenávisti, která je v této oblasti silně zakořeněna v Židech stejně jako v Palestincích.

Kniha je vyvrcholením Olšerova studia izraelské historie i současnosti a analýzou vývoje islámského terorismu v letech 1947 - 2002.

K dostání u všech dobrých knihkupců.

- JV -

Bojující studenti aneb listopadová nostalgie

Jedenáctý měsíc v roce není jen podzimní období s poetickým názvem, který evokuje spadané listí rozličných barev. Pokud zmíníme datum 17. 11., většina mi asi dá za pravdu, že se jedná o důležitý mezník našich dějin.

Připomeňme si rok 1939, kdy to vlastně začalo. 28. 10. 1939 byl v protiněmecké demonstraci postřelen student Jan Opletal. S jeho pohřbem souvisí demonstrace další, kde gestapo přikročilo k zatýkání studentů. Datum 17. 11. 1939 tak znamená uzavření všech českých vysokých škol. Musím v této souvislosti podotknout, že mnozí studenti Ostravské univerzity bydlí na Kolejích Jana Opletala. Myslím, že přinejmenším proto by měli znát jeho osud.

O dva roky později se 17. listopad stal Mezinárodním dnem studentstva. Byl vyhlášen v Londýně zásluhou Ústředního svazu československého studentstva v exilu. Od roku 1941 si tento den jako symbol odporu mladé inteligence proti totalitnímu násilí připomínal skutečně celý svět.

Dne 19. 11. 1968 byla vyhlášena stávka vysokoškolských studentů. Nejtragičtějším protestem proti návratu diktatury byla sebe-

vražda studenta Jana Palacha v lednu 1969 a zanedlouho poté jej v tomto činu následoval středoškolský student Jan Zajíc.

V tomto malém historickém exkurzu na závěr uveďme rok 1989 a vzpomínkovou studentskou demonstraci u příležitosti 50. výročí dne zásahu proti českým školám, zakončenou brutálním zásahem policejních jednotek. Dá se hovořit o začátku nového, bouřlivého vývoje...

Možná vám tento výčet připadá trochu jako nošení dříví do lesa. Vždyť to přece každý musí vědět, tak proč to opakovat? Má snaha má jediný cíl - při pohledu do kalendáře si všechny tyto události a jejich vyústění skutečně připomenout. Vždyť jsme také studenti a mnozí z nás byli v devětaosmdesátém malé děti, které nemohly chápat, co se kolem nich děje.

Před rokem jsem touto dobou viděla anketu, v níž ani většina dospělých, kteří onu dobu prožili, nedokázala najít důvod, proč na 17. listopadu připadá státní svátek. Tak tento den zkusme brát nejen jako den volna (který však letos připadá na neděli).

VERONIKA LANGROVÁ
STUDENTKA FF OU

Četli jsme za vás**Týdeník Rozhlas****Mozart nepatří jen Praze**

Už osm desítek let patří Salcburský festival k nejvýraznějším dominantám evropské letní kulturní scény. Začal se utvářet po první světové válce díky skladateli Richardu Strausovi, režiséru Maxi Reinhardovi a spisovateli Hugo von Hofmannsthalovi. Během času se Salzburger Festspiele rozrostly do obrovských rozměrů a zaujaly především tři hlavní festivalové scény: velký a malý sál Festspielhausu a Felsenreiterschule, historickou Skalní jízdárnu. Jejich program zahrnuje vždy kromě oper a symfonických a komorních koncertů také činohry. K těm tradičně patří i „Jedermann“, Hofmannsthalova hra, kterou uváděl už první festival a která se nyní každoročně hraje venku na náměstí před Dómem. Letošní Salzburger Festspiele se konaly od 27. 7. do 31. 8. a přinesly 8 operních a 8 činoherních inscenací a víc než 70

koncertů: celkem 172 akcí, na které se prodalo 210 tisíc vstupenek. Návštěvníci přijíždějí z celého světa. Od nás se na festivalové pódium daří čas od času proniknout hudbě či interpretům: letos nadchla Salzburg Magdalena Kožená jako Zerlina v nové a po všech stránkách netradiční inscenaci Mozartova Dona Giovanniho, kde titulní roli zpíval Thomas Hampson a orchestr Vídeňských filharmoniků řídil Nikolaus Harnoncourt. Martina Janková, členka opery v Zürichu, představovala zase Pagenenu v Kouzelné flétně. Festival si totiž nikoho jiného než světové hvězdy na pódium nepustí.

JANA VAŠATOVÁ

Dovolujeme si připomenout, že Martina Janková v roce 1995 úspěšně ukončila studium zpěvu ve třídě doc. Míčkové na umělecko-pedagogické katedře PdF OU (dnes Institut pro umělecká studia OU).

**Příspěvek
200 Kč na
skripta***

**Proložte si zábavu
občas nějakým učením...**

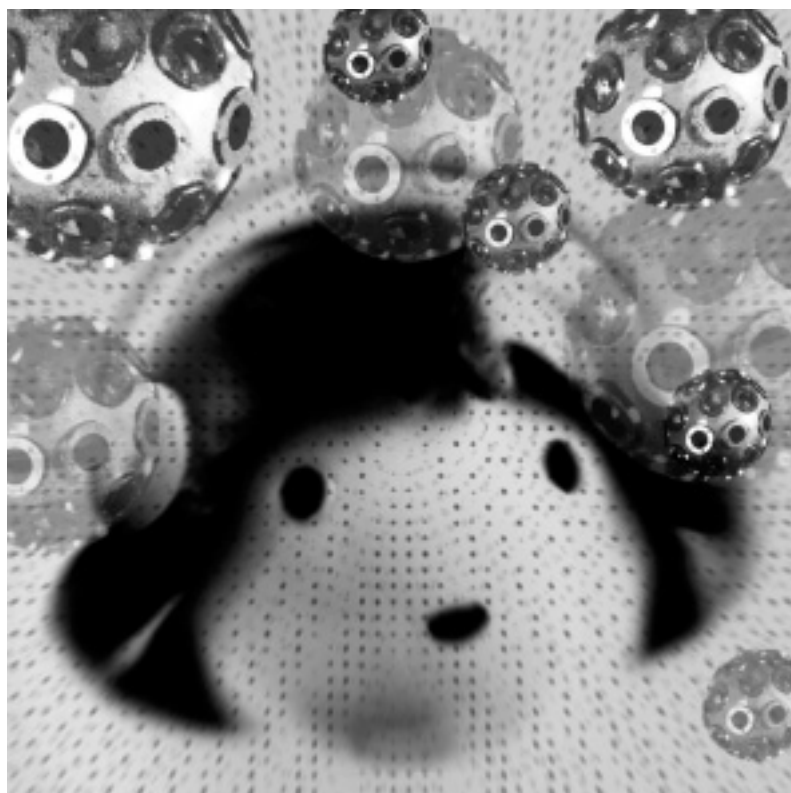
Gaudeamus – bankovní účet pro studenty

Pomáháme vám měnit váš svět. S kontem Gaudeamus si studentská léta pořádně užijete. Získáte: účet bez počátečního vkladu • nadstandardní zhodnocení vkladů • možnost čerpání finančních prostředků do minusu • Styl karta Maestro zdarma • telefonní bankovníctví Expresní linka KB zdarma • každoroční bonus 333 Kč • možnost úvěru pro studenty VŠ a VOŠ • scan rádio zdarma pro každého

Svět se mění a my s ním

www.kb.cz
informace
800 11 10 55

Malá galerie studentů Ostravské univerzity
Grafika Petry Pohlové (katedra výtvarné tvorby PdF OU)